

EIROPA UN MĒS

Jaunā Eiropa man kā

metālapstrādes uzņēmuma
darbiniekam

Metālapstrādes rūpniecība Eiropā

Eiropas Savienība izveidojās piecdesmitajos gados un sākotnēji apvienoja 6 valstis. ES dibināja Beļģija, Francija, Vācija, Itālija, Luksemburga un Nīderlande. Pēc četriem paplašināšanās etapiem (1973: Dānija, Īrija un Apvienotā Karaliste; 1981: Grieķija; 1986: Spānija un Portugāle; 1995: Austrija, Somija un Zviedrija), patlaban ES sastāvā ietilpst 15 valstis.

ES balsta savu darbību uz demokrātijas likumu pamata. Dalībvalstis uztic savu suverenitāti apvienotām organizācijām, kuras pārstāv šo valstu intereses kopīgos jautājumos. Visi nolikumi un procesi tiek balstīti uz dalībvalstu ratificētajiem dibināšanas līgumiem.

ES pilsoņi var baudīt “Četras brīvības”. Tās ir:

- Cilvēki var pārvietoties ES teritorijā tikpat brīvi kā savas valsts robežās, bez tam, starp ES valstīm nav robežkontroles. Pilsoņi var meklēt darbu, studēt, apmesties uz dzīvi vai uzsākt biznesu jebkurā ES valstī (*Personīgās kustības brīvība*).
- Preču apmaiņa notiek iekšējā tirgū. Nav robežkontroles un nav jāuzrāda sertifikāts par preces izcelsmi (*Preču kustības brīvība*).
- Ikviens var piegādāt pakalpojumus ES teritorijā vai izmantot tos (*Brīva pakalpojumu piegāde*).
- Ikviens var atvērt kontus vai pārskaitīt un aizņemties naudu jebkurā ES valstī (*Brīva kapitāla kustība*).

Šāda tirgus veiksmīgas pastāvēšanas priekšnoteikums ir godīgu konkurenci regulējošu noteikumu struktūra. Šeit seko daži no noteikumiem:

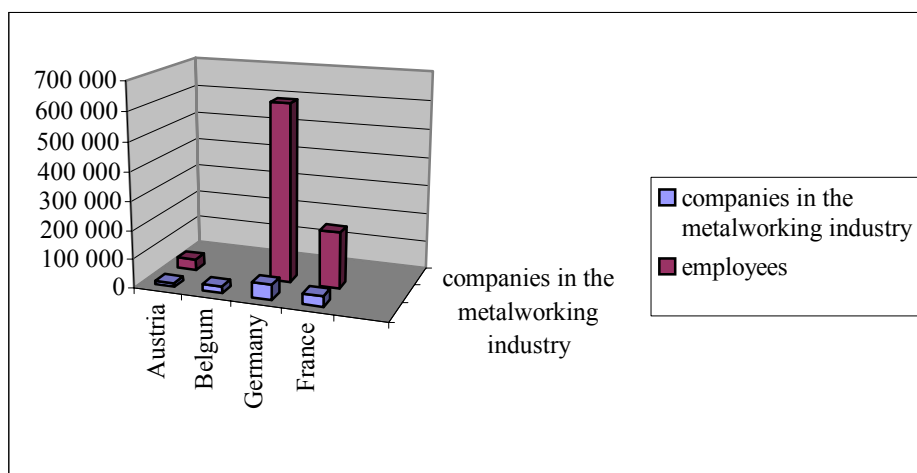
- Tirdzniecības atvieglošana, atceļot tehniskās barjeras
- Netiešo nodokļu saskaņošana (PVN, patērētāju nodokļi, utt.)
- Normatīvu un / vai sertifikātu saskaņošana
- Profesionālās kvalifikācijas atzīšana
- ES mēroga noteikumi publisko konkursu piešķiršanai
- Pasākumi, lai novērsu lielo konglomerātu izraisītu negodīgu konkurenci utt.

Metālapstrādes rūpniecība un iestāšanās ES

Iestāšanās ES pilnībā izmaina vispārīgos ekonomiskos apstākļus valstī. Šīs pārmaiņas nav tikai saistībā ar juridisku pielāgošanos, bet tās bieži vien var radikāli ietekmēt ievērojamu skaitu biznesa nozaru struktūru. Konkurence nes gan strukturālas izmaiņas gan maina konkurences likumdošanu, jo tiek realizētas četras iepriekšminētās brīvības: personīgās kustības brīvība, brīva preču kustība, brīva pakalpojumu piegāde un brīva kapitāla kustība.

Tomēr likumdošana jāpieņem vēl daudzās jomās.

MVU nozīme ES

Kādas priekšrocības var sagaidīt metālapstrādes rūpniecībā strādājošie uzņēmumi?

Zemākas materiālu iepirkšanas cenas

Pateicoties plašākai izvēlei un spēcīgākai konkurencei ES, uzņēmumi var mērķtiecīgi strādāt, lai samazinātu materiālu iepirkšanas cenas. Ja uzskatām, ka materiālu izmaksas veido starp 25% un 35% no kopējām ražošanas izmaksām, tad, samazinot tās par 5% līdz 10%, produkcijas cena samazinātos par 1.2% - 3.5%.

Dalība iekšējā tirgū

Eiropas iekšējais tirgus, kurā vairāk nekā 378,471,000 pilsoņu var brīvi, bez ierobežojumiem iegādāties citu valstu preces, jau pats par sevi, sava izmēra dēļ vien ir daudz interesantāks nekā mājas valsts tirgus. Nav iespējams precīzi, ar skaitļiem, noteikt cik lielā mērā tirgus apjoma pieaugums tiešā veidā ietekmē metālapstrādes rūpniecībai pieejamo tirgus daļu. Katram darbuzņēmējam būs jārealizē nepieciešamie sagatavošanas darbi potenciālajai sava biznesa tirgus daļas palielināšanai. Tādēļ būs jāveic tirgus izpēte, jāizstrādā tirgus koncepcija, jāapsver specializācija utt., kā arī nepieciešamības gadījumos jākonsultējas ar speciālistiem.

Robežkontroles atcelšana

Pateicoties brīvajai preču kustībai, ES valstīs nav robežkontroles. Ar savām formalitātēm, birokrātiju, sastrēgumiem un maksājumu aizkavēšanu robežkontrole ievērojami sadārdzina pašmāju produkciju. Ja atbrīvojamiem no šīm izmaksām, tad spējam uzlabot sava biznesa konkurētspēju.

Reģionālās subsīdijas, izpētes programmas

Daži, nabadzīgākie ES reģioni saņem īpašu ES strukturālo fondu palīdzību.

Kvalitātes uzlabošana

Aizvien pieaugošās kvalitātes prasības neapstājas pie MVU durvīm. Ja oficiālā sertifikācija bieži vien ir pārāk dārga, tad ir nepieciešams visu nodaļu sistemātisks darbs kvalitātes jomā.

No kādiem trūkumiem metālapstrādes nozarei vajadzētu baidīties?

Spēcīgāka konkurence

Lielākā daļa metālapstrādes rūpniecības uzņēmumu baidās no pieaugošās konkurences ES paplašināšanās apstākļos.

Tā kā visās ES dalībvalstīs cenu struktūra ir līdzīga, tad cenu atšķirības var panākt tikai uzlabojot kvalitāti, veiksmīgāk iepērkot materiālus, samazinot personāla izmaksas un / vai uzlabojot uzņēmuma vadību. Visiem uzņēmumiem ir pieejamas šīs biznesa uzlabošanas metodes.

Uz nepareiziem aprēķiniem balstīts cenu samazinājums neapšaubāmi samazina tirgus cenas, bet tajā pašā laikā arī nopietni apdraud ilgstošu uzņēmuma pastāvēšanu.

Bailes, ka ārvalstu kompānijas palielinās skaitu mūsu valstī, nepamato līdzšinējā ES pieredze, kura liecina, ka saskaņā ar iedzīvotāju mobilitāti, pie 2% uz zemāk, tā ir ļoti neliela.

Lielākā daļa MVU sniedz pakalpojumus 50 līdz 80 km rādiusā. Situācija šajā jomā krasi nemainīsies arī pēc iestāšanās ES. Tāpat kā agrāk, uzņēmumi balstīs savu ekonomisko darbību uz spēcīgām emocionālajām saiknēm ar vietējo kopienas. Tādējādi šie uzņēmumi iegūs priekšrocības konkurences jomā, it sevišķi, ja tie spēs piedāvāt augstas kvalitātes pakalpojumus.

Ārvalstu uzņēmumu problēmas, kuras saistītas ar iekļūšanu kādā valstī būs aktuālas tikai robežrajonos, tajā skaitā, neatkarīgi no ES, Šveicē un "pārejas posma" valstīs. Lai spētu konkurēt, ārpus ES esošo metālapstrādes uzņēmumu piegādēm ES subsidētajiem reģioniem jābūt lētākām vismaz par ES subsīdiju apjomu.

Augsts bezdarba līmenis

MVU visā ES teritorijā ir pierādījuši, ka kritiskās situācijās tie spēj būt patiesi elastīgi. Par to liecina salīdzinoši zemais bezdarba līmenis metālapstrādes uzņēmumos.

Ja eksistē sociāli pieņemts minimālais bezdarba līmenis, tad politiskā šī jautājuma risināšana joprojām paliek atsevišķo dalībvalstu kompetencē.

ES iekšējais tirgus un 4 brīvības

Brīva preču kustība:

- Savstarpēja normatīvu un sertifikātu atzīšana
- Robežkontroles atcelšana
- Dalība ES
- PVN sistēma

Brīva cilvēku kustība:

- Brīva darba ņēmēju kustība

Brīva kapitāla kustība:

- Ārvalstu valūtas konti un aizņēmumi
- Ārvalstu valūtas apmaiņas brīvība

Brīva pakalpojumu piegāde:

- Pārrobežu biznes
- Savstarpēja diplomu un kompetences sertifikātu atzīšana

1. Brīva preču kustība

Tas nozīmē robežkontroles izbeigšanu un atteikšanos no izcelsmes sertifikātiem. Iestājoties ES, pārstāj eksistēt robežas, robežkontrole un izcelsmes sertifikātu likumdošana. Tas nozīmē, ka preču piegādi un pārdošanu netraucē nekādas tirdzniecības barjeras, muiža vai citāda veida ierobežojumi, piemēram, gaidīšana uz robežas.

Nodokļu saskaņošana

ES mērķis ir saskaņot nacionālās nodokļu sistēmas, lai tādējādi atvieglotu robežkontroli, administratīvo darbību un netraucētu konkurenci.

Patērētāju nodokļi, kuriem ir noteiktas minimālās likmes, dažādās ES valstīs atšķiras pavisam nedaudz. Nodokļi produkcijai tiek paaugstināti tikai tās galamērķa valstī, lai tādējādi produkcija varētu brīvi pārvietoties cauri visai ES teritorijai līdz tā sasniedz savu galamērķi. Individuālie ceļotāji maksā PVN un *pro rata* patērētāju nodokli ES savā izcelsmes valstī. Iestāšanās ES neietekmēs arī ienākuma nodokli.

Eiropas standartizācija – EIROKODA programma

Aiz Eiropas standartizācijas slēpjas mērķis saskaņot visās Eiropas valstīs esošos normatīvus, lai tādējādi atvieglotu preču un pakalpojumu apmaiņu, nojaucot tirdzniecības barjeras, kuras var rasties dažādu tehnisko prasību rezultātā. CEN, Eiropas daudzstruktūru standartizācijas organizācijai ir uzdevums izstrādāt

normatīvus, kuri atbilstu direktīvās noteiktajām pamata drošības prasībām. Šīs direktīvas ir saistošas visām valstīm, bet tajā pašā laikā ļauj tām izvēlēties savus mērķa sasniegšanas līdzekļus.

Šeit seko Eiropas standartizācijas piemērs:

EIROKODS tērauda konstrukciju darbiem:

Vēsture

1971 "Padomes direktīvas par procedūru saskaņošanu sabiedriskā darba līgumu piešķiršanai" publikācija (Sabiedriskā darba direktīva)

1988 "Padomes direktīvas par dalībvalstu likumu un administratīvo nolikumu attiecībā uz celtniecības produkciju saskaņošanu" (Celtniecības produkcijas direktīva)

1990 CEN mandāts; izdot EIROKODUS kā pirmsstandartus (ENV)

1998 Sarunas par pirmsstandartu iekļaušanu gala normatīvos

Esošais sadalījums

- EIROKODS 0 Konstrukciju plānošanas principi
- EIROKODS 1 Darbs pie konstrukcijām
- EIROKODS 2 Betona konstrukciju dizains
- EIROKODS 3 Tērauda konstrukciju dizains
- EIROKODS 4 Tērauda maisījumu un betona konstrukciju dizains
- EIROKODS 5 Koka konstrukciju dizains
- EIROKODS 6 Mūrniecības konstrukciju dizains
- EIROKODS 7 Ģeotehniskais dizains
- EIROKODS 8 Dizaina nosacījumi pret zemestrīcēm izturīgām konstrukcijām
- EIROKODS 9 Alumīnija konstrukciju dizains

Iekārtu direktīva un CE zīme

ES nedrīkst pārdot vai izmatot nevienu iekārtu, kurai nav "CE zīme". Saskaņā ar "Iekārtu direktīvu" šī zīme ir obligāta un tā ietver informāciju par realizējamajiem drošības pasākumiem.

Bez komerciāla rakstura, privātai un rūpnieciskai ražošanai paredzētajām iekārtām, drošības principam jāaptver arī tādi drošības elementu ietveroši celtniecības komponenti kā, piemēram, enerģijas ražošanas ierīces un drošības iekārtas.

Iekārtām, kuras pašas nedarbojas neatkarīgi, bet ir iemontētas kādā citā iekārtā vai rūpnīcā, montāžas brīdī ir jābūt ražotāja deklarācijai, kura ietver to lietošanas aizliegumu līdz visa rūpnīca kopumā atbilst direktīvas prasībām.

Iekārtām ir jābūt drošības garantijai, vispirms, attiecībā uz konstrukcijas veidu, otrkārt, uz drošības elementiem un treškārt, informējot par briesmām. Augšminētajam jābūt norādītam darbības instrukcijā vai uz katras iekārtas.

Ražotājam arī jānodrošina tehniskā dokumentācija, kura norāda, kādi pasākumi veicami, lai garantētu drošību. Tādējādi šī tehniskā dokumentācija kļūst par neatņemamu iekārtas sastāvdaļu un ir nepieciešama prasība CE zīmes iegūšanai.

Ar šo deklarāciju un CE zīmi iekārtas ražotājs apliecina savu atbilstību direktīvai. Ja kāds ražotājs apgalvo, ka viņa produkcija atbilst direktīvai un izmanto CE zīmi, bet nespēj uzrādīt tehnisko dokumentāciju vai arī nespēj garantēt atbilstību pilnīgi

visiem direktīvas aspektiem, tad viņam var draudēt naudas sods, aizliegums pārdot savu produkciju vai arī viņam var pieprasīt veikt papildu darbu, lai uzlabotu savas iekārtas un / vai atsaukt jau piegādātās iekārtas.

2. Brīva cilvēku kustība

Pirms iestāšanās ES, personīgās kustības brīvībai (brīvība dibināt filiāles) un brīvībai piegādāt pakalpojumus (pārrobežu darbs) tika pievērsta vislielākā uzmanība.

Brīva darbavietas izvēle

Brīvas cilvēku pārvietošanās princips dod iespēju jebkuras ES dalībvalsts pilsonim brīvi izvēlēties darbavietu jebkurā ES valstī saskaņā ar principu par vienlīdzīgu izturēšanos pret visiem pilsoņiem, kas paredz, ka pret cilvēku, kurš sāk darbu citā ES valstī, jāizturas tāpat kā pret šīs valsts pilsoni. Šī principa mērķis ir izveidot pārrobežu darba tirgu. Darba ņēmēji ir ES pilsoņi, kuri ir pelnījuši tādu pašu attieksmi kā tās valsts pilsoņi, kurā viņi strādā. Tagad ES pilsoņiem ir iespēja bez darba atļaujas strādāt jebkurā ES dalībvalstī. Algām un citiem darba apstākļiem jābūt vienādiem visiem darba ņēmējiem. Sociālās drošības noteikumi nosaka, ka darba ņēmēji, kuri strādā citā ES dalībvalstī var sasummēt šeit iegūtos pabalstus, neko no tiem nezaudējot.

Vienīgie izņēmumi attiecas uz sabiedriskajā sektorā strādājošajiem, ja to darbs ir saistīts ar suverenitātes jautājumiem. Šo darbu var strādāt tikai attiecīgās valsts pilsoņi.

Brīvība izveidot filiāles

Brīvība izveidot filiāles dod iespēju tirdzniecības darbiniekiem un uz brīva līguma strādājošajiem veidot savu biznesu visā ES teritorijā. Arī šajā gadījumā pret citas ES dalībvalsts biznesu uzsākušo pilsoni ir jāizturas tāpat kā pret attiecīgās valsts pilsoni.

Likumdošana par kvalifikācijas atzīšanu

Profesionālās kvalifikācijas sistēma vairākās dalībvalstīs ir visai atšķirīga. Profesionālās kvalifikācijas / kompetences sertifikātu atzīšana ir svarīgs brīvas cilvēku pārvietošanās priekšnoteikums. Daudzās profesionālās sfērās pastāv īpašas direktīvas.

Tā kā likumi, kas nosaka pieeju profesijai ir atšķirīgi katrā ES dalībvalstī, tad, kā starpstadijas mērķis, ir noteiktas tā saucamās pārejas vadlīnijas. Tās parasti izklāsta neatkarīga praktiska darba atziņas kādā laika posmā saistībā ar kompetences sertifikāta pieprasīšanu izvēlētajā valstī.

Šodien dalībvalstīs nav vērojama strauja jaunu uzņēmumu veidošanās. Protams, tas ir saistīts arī ar vispārējiem ekonomiskajiem apstākļiem kaimiņos esošajās ES dalībvalstīs.

3. Brīva pakalpojumu piegāde

Bez brīvības veidot filiāles, brīva pakalpojumu piegāde garantē visiem vienādas tiesības piedāvāt pakalpojumus savā valstī un aiz tās robežām.

Katram uzņēmējam ir tiesības nosūtīt savus darbiniekus un algotos strādniekus sniegt pakalpojumus kādā citā ES valstī, ja vien tiek ievēroti mājas valstī dominējošie juridiskie nolikumi. Lēmumi šajā jautājumā jāpieņem katrai dalībvalstij pašai. Faktiski uzņēmējiem un darba ņēmējiem nevar prasīt, lai viņi veiktu pensiju un sociālās drošības maksājumus divas reizes.

4. Brīva kapitāla kustība

Lai garantētu brīvu preču un pakalpojumu apmaiņu, svarīgs priekšnoteikums ir brīvība pārskaitīt naudu un brīva kapitāla kustība.

Liberalizācijai un ar to saistītajai interesei par konkurenci vajadzētu ļaut kristies kapitāla izmaksām un tādējādi samazināt uzņēmumu finansu nastu, kā arī atvieglot aizņemties gribētājiem un uzkrājējiem pieeju starptautiskajiem kredītu un apdrošināšanas tirgiem.

Ir daudz uzņēmumu, kuriem ir daļas citos uzņēmumos un kuri iegādājas īpašumu, maksā apdrošināšanas prēmijas, veic dāvinājumus, sniedz garantijas un strādā ar akcijām, obligācijām un aizņēmumu operācijām.

Stratēģija panākumiem EU

Lai gan ES piedāvā metālapstrādes rūpniecībā strādājošajiem daudz iespēju un zemu riska pakāpi, uzņēmuma panākumi lielākoties ir atkarīgi no tā iekšējās struktūras.

Uzņēmuma analīze un izmaksas

Ikvienai firmai jāapzinās savas vājās un stiprās puses. Visbiežāk sastopamā kļūda metālapstrādes rūpniecības analīzē ir precīzu datu trūkums, "galvenie vadības skaitļi", kuriem jābūt racionālu biznesa lēmumu pamatā, piemēram:

- Pilnas izmaksas to visvienkāršākajā formā, lai aprēķinātu izlīdzināšanas punktus vai arī ieguldījuma izmaksu formā uz vājajām vietām orientētu lēmumu gadījumā, bez tam, šīs izmaksas ir regulāri jāpārbauda
- Taisnīga izmaksu un ienākumu piešķiršana to avotiem, vadoties pēc attiecīgā produkta, izmaksu centrēšana vai dalīšana
- Budžets, likviditātes plānošana, finansu stāvokļa pārbaude utt.

Tikai pēc tam, kad ir iegūta šī pamata darbības informācija, uzņēmējs var domāt par sava biznesa organizāciju, stratēģiju un vīziju.

Marketings

Marketingu nenozīmē tikai reklāmu un pārdošanu vien. Tā ir pamata pieeja, kas tiek veikta saskaņā ar uzņēmuma darbību, sākot ar klausules pacelšanu, lai pieņemtu pasūtījumu un beidzot ar pēcpārdošanu, un šo procesu īstenojot, klienta vēlmes vienmēr ir pirmā prioritāte.

Kvalitāte

Tiem metālapstrādes uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar piegādi, ir sevišķi svarīgi izstrādāt kvalitātes garantijas sistēmas. ES mērķis ir garantēt konkurenci saskaņā ar vienotiem kvalitātes standartiem. Sertifikācijas sistēmas var ievērojami palīdzēt uzņēmējiem, jo tās pieprasa un atļauj sistemātisku analīzi un visu darba procesu uzlabošanu, kā arī pozitīvi ietekmē apgrozījumu.

Sadarbības uzņēmumi

ES ir izveidojusi virkni organizāciju ES sadarbības uzņēmumu dibināšanai. Daži no tiem ir:

- BRE – Bureau de Rapprochement des Entreprises: līdzeklis, lai palīdzētu nekonfidenciālā biznesa partneru meklēšanā citās valstīs
- BC-NET - Biznesa korporāciju tīkls: datorizēta, konfidenciāla biznesa pārrobežu sadarbības uzņēmumu partneru struktūra
- EUROPARTENARIAT – Riezi divos gados notiekoši pasākumi, kas apvieno uzņēmumus no attīstības rajoniem visā Eiropā
- INTERPRISE – reģionāla iniciatīva lai veicinātu rūpniecības un reģionu ierobežotos kontaktus

Kontaktadrese (alfabētiskā kārtībā)

Austrija:	Austrian Federal Economic Chamber, Wiedner Hauptstrasse 63, A-1045 Vienna
Francija:	Fédération Nationale de l'Artisanat et des Petites Entreprises de la Métallurgie et de la Mécatronique, Lyon
Vācija:	Bundesverband Metall – Vereinigung diverser Metallhandwerke, Ruhrallee 12, D-45138 Essen IG Metall, Lyoner Strasse 32, D-60528 Frankfurt am Main
Griekija:	Aluminium Association of Greece, Leof. Kifissias Street 115, GR-115 24 Athens
Nīderlande:	Metaalunie, Einsteinbaan 1, Postbus 2600, NL-3430 GA Nieuwegein